

7. Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Kurulu (EKA-MBÇK)

Bu dönem EKA-MBÇK YK üyesi olarak birlikte çalıştığımız değerli Meslektaşımız Cihan Fikri Kalay'ı kaybetmiş olmamızın hüznüyle...

7.1. Önsöz ve Çalışma Grupları Şeması:

Söze girişte önce bir hatırlatma ile başlamak gerekirse “fikri takip”in aslında “bilimselliğin bir gereği olduğunun bilinciyle”; MBÇK’lar sürecinin olmazsa olmaz tarihçesinin özeti: “12 Eylül 1980 darbesinin ülkede yol açtığı antide-mokratik uygulamalarla birlikte bilimsel/akademik alanın özerkliğini de yok etmesi, günümüze kadar uzanan birçok sorunun kaynağı olarak halen etkilerini sürdürmektedir. Bu sürecin bir sonucu olarak 1986 yılında Mimarlar Odası’nın ‘Bursa-Uludağ Deklarasyonu’nda yerini bulan örgütlenme alanlarından biri de bilimsel ve akademik özerklik alanını korumak, geliştirmek ve destek olmak amacıyla Mimarlar Odası bünyesinde paralellik kurularak oluşturulan Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları, MBÇK’lardır.”

Bu doğrultuda Mimarlık Eğitim ve Kültür Araştırmaları (EKA) Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu’nun (MBÇK) geçmişten bu yana devam eden “bilgi birikimsel sürekliliği”, 2018-2020 dönemi çalışmalarında da daha önceki dönem çalışma programlarını bilgi ve deneyim kaynağı olarak kullanmaya devam etmiş ve önümüzdeki dönem içinde de devam edecektir.

Bu dönem EKA-MBÇK Çalışma Raporu, geçmişten bugüne “ilgi yoğunluk alanları” olarak geliştirilip belirlenmiş olan EKA-MBÇK Çalışma Programı’nın omurgası niteliğindeki; önceki dönemlerden “fikri takip sürecinde” yer alan “Çalışma Alanları” ve bu “Çalışma Alanları” içinde “45. Dönem”e özgü olarak geliştirilen ve aşağıda ismi yer alan “Çalışma Grupları”nın faaliyetlerini kapsamaktadır: a) Mesleki ve Örgütsel Araştırmalar Çalışma Grubu, b) Mimarlık Eğitimi ve Meslek İçi Eğitim Araştırmaları Çalışma Grubu, c) Mimarlıkta Kuram ve Eleştiri Alanı Çalışma Grupları, d) Mimarlık, Doğa ve Kültür Araştırmaları Çalışma Grubu, e) Mekân Güvenliği Çalışma Grubu, f) EKA WEB Yayın ve İletişim Çalışma Grubu.

45. Dönem içinde “ilgi yoğunluk alanı” ağırlıklı olarak faaliyette bulunan sadece iki “Çalışma Alanı” a) Mesleki ve Örgütsel Araştırmalar Çalışma Grubu ve c) Mimarlıkta Kuram ve Eleştiri Alanı Çalışma Grupları öne çıka-

rak Şube Yönetim Kurulu'na hazırlayıp sundukları karar taslakları onaylanmıştır...

7.2. EKA-MBÇK Çalışma Grupları Mevcut Etkinlik Durumları

45. Dönem EKA-MBÇK Seçimli Toplantı ve Sonuçları ile ilgili Şube Yönetim Kurulu'nun aldığı kararlar:

EKA-MBÇK seçimli toplantısı duyurusu onayı:

Toplantı No: 45/04

Toplantı Tarihi: 20.03.2018

Karar No: 17

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi 45. Dönem Çalışma Programı kapsamında EKA MBÇK seçimli toplantısının 21 Nisan 2018 Cumartesi günü şube binasında yapılmasına, tüm hazırlık ve organizasyonun Metin Karadağ'ın sekreteryasında yürütülmesine,

EKA-MBÇK seçimli toplantısı sonucu oluşan "45. EKA-MBÇK Yürütme Kurulu"nun onayı:

Toplantı No: 45-08

Toplantı Tarihi: 24.04.2018

Karar No: 2

TMMOB Mimarlar Odası Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları (MBÇK) Yönetmeliği kapsamında yönetim kurulumuza sunulan öneri doğrultusunda, EKA-MBÇK Yürütme Kurulunun; Esin Kasapoğlu, Cihan Kalay, Kubilay Önal, Ali Tuncay Gürpınarlı, Taner Orhon, İlmen Gözde ve Metin Karadağ olarak belirlenmesine, kurul sekreteryasının Metin Karadağ tarafından yürütülmesine,

Bu dönem çalışmalarına katılan ve katkı veren meslektaşlarımız şöyle olmuştur:

EKA MBÇK Yürütme Kurulu Üyeleri (Alfabetik sıra)

Ali Tuncay Gürpınarlı, Cihan Fikri Kalay (Vefat- 23 Aralık 2019 Pazartesi), Esin Kasapoğlu, İlmen Gözde, Kubilay Önal, Metin Karadağ, Taner Orhon

EKA MBÇK Çalışma Grupları Üyeleri (Alfabetik sıra)

Ahmet Gün, Arif Aktaşlı, Ayça Yazıcı, Aynur Savaş Uluğtuğ, Behiç Can Aldemir, Beste Soybilge, Burak Kaan, Yılmazsoy, Burcu Nimet Dumlu, Can Boyacıoğlu, Eda Özgener, Emre Torbaoğlu, Erdinç Özdemir, Eren

Okar, Eren Onur, Esra Kahveci, Faruk Can Ünal, Güliz Yalçın, Mehmet Akkol, Melis Baloğlu Aşut, Mustafa Şahin, Oğuz Haşlakoğlu, Sezin Nazire, Yasemin Okumuş, Yücel Gürsel, Yüksel Demir, Zeynep Dünder

7.2.1. Mesleki ve Örgütsel Araştırmalar Çalışma Grubu

7.2.1.1. 45. Dönem EKA-MBÇK Çalışmaları ile İlgili Şube Yönetim Kurulunun Aldığı Kararlar

“1. Milli Fiziki Plan Semineri-1968” Panel/Forumu’nun onayı:

Toplantı No: 45/26

Toplantı Tarihi: 23.10.2018

Şubemiz, EKA-MBÇK tarafından organizasyonu yapılan ve Prof. Dr. İlhan Tekeli tarafından sunumu yapılacak “1. Milli Fiziki Plan Semineri-1968” konulu panel/forumun 10 Kasım 2018 tarihinde şubemizde gerçekleştirilmesine,

7.2.1.2. Kapsam ve Durum

Önceki dönem “Mimarlık Semineri 2015” çalışması yapılmış ve sonuç olarak kitabı yayınlanmıştır. Bu çalışmanın kalıcı ürünlerle gündemdeki yerinin pekiştirilmesi için “Ortak Okuma Toplantıları” ile güncellenen “paylaşılabilir/sürdürülebilir” hale getirilmesi ve kendi kabuğu içinde kalan -bu ve benzeri çalışmalar olmaktan çıkarılması için “programlı ve kolay ulaşılabilir” somut çalışmalar haline getirilmesi gerekmektedir. Bu durum daha önce yapılmış çalışmalar için de geçerlidir. Bu konuda EKA MBÇK çalışmaları sırasında üretilmiş olan broşür/kitapçıkların bir sonraki toplantıda gözden geçirilerek “su yüzüne çıkarılması” güncel değerlendirmeler için de kullanılması gerekmektedir.

7.2.1.3. “Bugünden Yarına Bakışlarla: Mimarlıkla Geçmiş Yüzyılın Geleceği ve Politikaları”

Çalışmanın ilk öneri taslağı Esin Köymen, Kubilay Önal, Esin Kasapoğlu, Metin Karadağ... tarafından Mustafa Sönmez danışmanlığında hazırlanacak.

7.2.1.4. “50. Yılında, ‘1. Milli Fiziki Plan Semineri-1968’ Sunumu: Prof. Dr. İlhan Tekeli

Bu çalışma 10 Kasım 2018’de Esin Köymen ve Doç. Dr. Pelin Pınar Giritlioğlu katkısıyla yapıldı.

7.2.1.5. “50. Yılında, 50 Soruda ‘1969 Mimarlık Semineri’”

Bu çalışmanın ilk öneri taslağı Kubilay Önal tarafından hazırlanacak.

7.2.2. Mimarlık Eğitimi ve Meslek İçi Eğitim Araştırmaları Çalışma Grubu

Kapsam ve Durum: Konu üzerinde yapılan toplantılarla konu ancak bir noktaya kadar getirilmiş, bir panel yapılmış ancak daha ileriye taşınarak somut yapılanmaya dönüştürülemedi. Oysaki önümüzdeki yıl yapılacak olan “Mimarlık ve Eğitim Kurultayı”nın ne mimarlık eğitimi camiası ne de profesyonel mimarlık camiası için doyurucu bir algısı mevcut değildir. Bu nedenle Kurultay’ın bünyesinde “Eleştiri-Özeleştiri Atölyesi” olarak somutlanabilecek bir çalışma ile her iki kesimin canlı katılımı sağlanmalıdır... Ayrıca Şube bünyesinde genel kurul sürecinde oluşan mimar çalışanların (Ücretli/Serbest/Akademik/Kamu) kendi sorunlarını da olgunlaştırıp somutlaştırarak Kurultay sürecine taşımaları “katılım konusundaki” ihtiyaçların doğrudan “Eleştiri-Özeleştiri Atölyesi” ya da onunla ilişkili bir Kurultay atölyesinde giderilmesi gerekmektedir. Bu konuda MAİ’nin alt başlıkları olan GATT ve GATS koşulları arasına sıkıştırılmış olan “Bologna Süreci”nin tektipleştirici esaretine karşı hem profesyonel alanın (kentsel dönüşüm yağmasına –özenen ve katılan– profesyonel ve akademik katılıma karşı) hem de akademik alanın birbiriyle dirsek teması halinde beklenen alternatif görüş ve söylemleri “manifester bir sürece aktarabilmek” olanaklı hale gelebilir.

7.2.3. Mimarlıkta Kuram ve Eleştiri Alanı Çalışma Grupları

7.2.3.1. 45. Dönem EKA-MBÇK Çalışmaları ile İlgili Şube Yönetim Kurulu’nun Aldığı Kararlar

“Mimarlıkta Kuram Sempozyumu 2020” hazırlıklarının başlatılması onayı:

Toplantı No : 45/56

Toplantı Tarihi : 16.07.2019

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi EKA-MBÇK Kuram Araştırmaları Çalışma Grubunun önerisi doğrultusunda Mayıs 2020 tarihinde “Mimarlıkta Kuram” sempozyumu yapılmasının uygun olduğuna, sempozyum hazırlıkları kapsamında oluşturulacak kurullar için isim önerilerinin çalışma grubu tarafından oluşturulmasına,

“Mimarlıkta Kuram Sempozyumu 2020” Düzenleme Kurulu’nun onayı:

Toplantı No : 45/61

Toplantı Tarihi : 09.09.2019

Karar No : 6

Mayıs 2020 tarihlerinde yapılması öngörülen “Mimarlıkta Kuram Sempozyumu” düzenleme kurulunun Yüksel Demir, Kubilay Önal ve Metin Karadağ olarak belirlenmesine,

7.2.3.2. “Mimarlık Kuramı Denemesi” Atölyesi

Çalışma Raporu’nun teslim edildiği tarihte “Mimarlıkta Kuram Sempozyumu 2020” adı altında, çalışmalara “39+9. toplantısıyla” devam ediyor... (İlk başladığındaki katılımı bu Çalışma Grubu: Yücel Gürsel, Ümit Bayrak, Eren Onur, Burak Yılmazsoy, Deniz Öztürk, Mehmet Akkol, Aynur Savaş Uluğtuğ, İlkut Uluğtuğ, Esra Sert, Nilgül Korkmaz, Cansu Yapıcı, İsmail Doğanyılmaz, Kubilay Önal, Taner Orhon, Esin Kasapoğlu, A. Tuncay Grupınarlı, Cihan Kalay, İlmen Gözde, Sıdika Bebekoğlu, Metin Karadağ, ...)

7.2.3.3. “Mimari Yapılaşmada Mimarların Ön Kolokyumlu Yarışma Sergisi”

‘Ön Kolokyumlu Yarışmalar’ önerisinin esasta bir ‘Şube Ödül Programı’ olarak onayı:

Toplantı No : 45/44

Toplantı Tarihi : 12.03.2019

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi EKA-MBÇK çalışmaları kapsamında geliştirilen ‘Ön Kolokyumlu Yarışmalar’ önerisinin esasta bir ‘Şube Ödül Programı’ olarak değerlendirilmesine, çalışmanın bu prensibe uygun olarak geliştirilmesine, kurulun ayrıca planladığı ‘Kuram/Araştırma Yuvarlak Masa Toplantısı’nın 23 Mart 2019 tarihinde yapılmasının uygun olduğuna,

“İstanbul Mimarlık Ödülleri ve Sergisi” Düzenleme Kurulu onayı

Toplantı No : 45/51

Toplantı Tarihi : 14.05.2019

Yönetim Kurulumuzun 12.03.2019 tarih ve 45/44-2 no.lu kararı ile çalışmaları başlatılan “İstanbul Mimarlık Ödülleri ve Sergisi” hedef programının gerçekleştirilmesi için Sinan Omacan, Emre Torbaoğlu, Kubilay Önal ve Metin Karadağ’dan oluşan Düzenleme Kurulunun çalışma yapmasına,

7.2.3.4. MO Öğrenci Üyeleri Ön-Kolokyumlu Mimarlık Eleştirisi Yarışma ve Sergisi

Taslak Şartnamesi hazır; gözden geçirmeler için bekliyor. Çalışma Grubuna öneri isimler: Esin Kasapoğlu, Sinan Omacan, Göknur Kayır, Öncül Kırilangıç, Rabia Adalı, Leyla Celep, Gülay Uyan, Metin Karadağ...)

Kapsam ve Durum: Bu grup çalışması, geçtiğimiz dönemlerde Mimarlık Vakfı'nın Mimarlık Enstitüsü ile ortak çalışma alanında kalarak geliştirilen TUMEKS-Türkiye Ulusal/Uluslararası Ön-Kolokyumlu Mimarlık Eleştirileri Sergileri ile somutlanmıştır. Bu çalışmanın, hem mimarlar hem de mimarlık öğrencilerini bir araya getirerek ortak bir süreçte bütünleştirmesi öteden bu yana beklentimiz olan bir çalışmaya olanak sağlayacak kapsama sahip olduğu anlaşılmıştır. Yine önümüzdeki dönem yarışmalar yönetmeliğine uygun bir şartname haline getirilerek hemen uygulamaya geçilmesi olanaklı görülmektedir.

(Taslak Şartnamesi hazır; gözden geçirmeler için bekliyor. Çalışma Grubuna öneri isimler: Esin Kasapoğlu, Sinan Omacan, Göknur Kayır, Öncül Kırilangıç, Rabia Adalı, Leyla Celep, Gülay Uyan, Metin Karadağ...)

7.2.4. Mimarlık, Doğa ve Kültür Araştırmaları Çalışma Grubu

Kapsam ve Durum: Bu çalışma ile ilgili olarak geçen dönem yapılan çalışmalarla somut bir çalışma programı oluşturulamamıştır. Bu dönem çalışma grubundaki arkadaşlara düşünce ve görüşlerini somutlamaları için yeniden davet edilerek konu alanının kaderi için karar üretmeleri ve diğer çalışma grupları ile paralel çalışma yapıp yapmayacakları tekrar sorulacaktır.

7.2.5. Mekân Güvenliği Çalışma Grubu

Kapsam ve Durum: Bu çalışma grubu da hazırlık toplantıları yapmış; hatta grup içine yönelik panel/çalıştay gerçekleştirmiştir. Verdikleri emeklerin boşlukta asılı kalmaması için grubun çalışma alanı ile ilgili karar vermesi beklenmektedir.

7.2.6. EKA WEB Yayın ve İletişim Çalışma Grubu

Kapsam ve Durum: Bu çalışma grubu gönüllülerinin toplanmaları beklenmektedir.